

Sławomir Oleszek
Gdańsk, 2025

Krótki wstęp

do zagadnień południowochińskiej długiej tyczki

Foto: Filippo Cesarini

Długa, jednostronnie zwężana tyczka Chang Kwun (長棍), poza parą noży motylkowych Wu Dip Soeng Dou (蝴蝶双刀) wyposażonych w charakterystyczne kabłąkowe osłony, to jedna z najbardziej eksponowanych „Broni Południowych Chin”. Swoje techniki i koncepcje walki rozwinęła na łodziach i statkach zwanych dawniej dżonkami Syun (船), obecnie Cou (艚). Stamtąd trafiła na grunt kontynentalny i rozposzechniła się w szkołach tradycyjnego kungfu związanych z żeglugą, kupiectwem, tajnymi stowarzyszeniami i współistniejącym cechem Opery Kantońskiej.

W życiu codziennym ludzi stale „zamieszkujących na wodzie” i cumujących w portach rzecznych, długie tyczki służyły za narzędzia do odpychania jednostek pływających, sterowania nimi pośród innych i bezpiecznego rejsu na szlakach śródlądowych. Praca fizyczna przy kierowaniu łodziach i statkami z ich użyciem dostarczała cennego doświadczenia, pozwalającego na wyodrębnienie z wykonywanych ruchów i manewrów pojedynczych technik przydatnych w obronie załóg, przeciwdziałaniu abordaży i napaści ze strony piratów wykorzystujących przemoc w celu grabieży poza lądem. Na tej podstawie wykształciły się profesjonalne metody walki wręcz, które usystematyzowały różne ćwiczenia i techniki oraz stworzyły formy Tou Lou (套路) i poddały je procesowi doskonalenia.

Wraz z indywidualnym treningiem długą tyczką, nabywanie umiejętności opierało się na wymianie wielokrotnie powtarzanych natarć i zasłon ze współwiczającym, który imitował ataki na różne poziomy i kąty. Stosowano przybory i przyrządy, począwszy od rozbijania porzrzucanych twardych owoców, przez pchnięcia w otwór zainstalowanego krążka, aż po trenażery z wystającymi kijami, które należało kontrolować różnymi ruchami długiej tyczki ze zmianami pozycji ciała.

Najcenniejsze źródła, którym można nadać wartości metodologiczne, oraz zasoby materialne dotyczące południowochińskiej długiej tyczki i jej praktyki w zakresie sztuk walki, znajdują się w prowincjach Gwongdung (mandaryńskie Guangdong) i Fukgin (mandaryńskie Fujian).

KUNG-FU **Life**